

Prosim!
naj ostane med nami!

... se radi pritožujejo čez doživljanje s potovanja na vlakih in avtobusih. Nekateri se motijo, gneče, druge čakanje, tretje vročina, slab srak in slinčilo.

Skoda, da se ne morejo pritožiti tudi naketi.

Paket za Turkuš Adolfa iz Mariborke 4 bi se sigurno pritožil.

V soboto 17. decembra t. l. ga je pustil poštni sprevednik Kolaric ležati v Ptuj na avtobusni postaji v mlaki, dokler ga niso mokrega dvignili na avtobus in odpeljali proti Mariborke.

Čipornost pri ljudeh je mogoče spoznati po tem, kako dolgo kdo vzdrži v vročini ali mrazu, moč tovarstva pa po tem, kako dolgo vzdrži v družbi, ki je ni navajen.

Na državnem posvetu v Podlehniku so imeli 14. decembra t. l. domačo proslavo. V okviru programa so proglasili udarnike, v okviru slušnosti pa so napravili poskušno odpornost in tovarstva s sledečim rezultatom:

V mrzli stiskalnici so dolgo časa vzdržali ljudje iz Haloz, v topli sobi na še dalje časa gostje iz Maribora in Ptuja.

Poskušnja glede tovarstva se ni obnesla, ker so bili za to potrebni prostori obojestransko neprikladni.

Pozimi so z večjimi pošilkami na pošti in železnici v skrbeh, da ne bi zmrzile.

Te skrbi je bila prejšnji teden delna tudi pošiljka „Našega dela“ na mariborski pošti II.

Da ne bi na vlakih zmrznila v petek zvečer ali v soboto jutraj, so jo raje obdržali na pošti. Ko je v soboto dopoldne poštni kontrolor ugotovil, da je mraz nekoliko popustil, so dali pošiljko na avtobus Maribor - Ptuj. Med vožnjo proti Staršam je postal hladnejši, zato so bile vreče s časopisi za Ptuj oddane poslišan staršah. Čez par ur je mraz ponovno ponustil, nakar je v Staršah pred mrazom obvarovano pošiljko končno prinesel v Ptuj AM-ov avtobus.

Ni čudno, da zamudilo pošiljke s krompirjem in drugimi živili, če je že časopis posvečen tako pozornost pred mrazom.

Za izvršene usluge ljudje različno izražajo hvaležnost.

Učiteljice v Markovcih so dolgo čakanje, predno je Čevljarska zadruga v Novi vasi vzela v popravilo njihove ževlje. V znak hvaležnosti so dale učiteljice čevljarjem po opravljenem delu pismeno priznanje, ki je obešeno v delavnici.

Zanimivo je, kako je izrazil zadrugi svojo hvaležnost Kuvček Anton t. Nove vase, ko so mu izjemoma in brez tolačnega čakanja napravili v zadrugi njegovo novo šornje.

Dobri člani OF iz Ptuja in okolice so zopet pokazali veliko razumevanje za noveletno obdaritev otrok in starcev

V vrsto običajev, ki smo jih začasno prevzeli po osvoboditvi od starega družbenega reda v zvezi z Novim letom, spada tudi običaj obdaritve socialno preskrbljenih osirotelih otrok, starih in onemoglih iz mesta in okolice, ki so vezani na družbeno pomoč.

Vsako leto so stopile dobre članice OF od člana do člana v svojih rajonih ter so od njih zbrale denarna sredstva za nabavo materialnih ali denarnih daril.

Tudi letos je uspela v Ptuj tako prostovoljna akcija MOP. Požrtvovalnost zbiralcev, višina in število prispevkov kaže, da je v Ptuj mnogo ljudi, ki so vedno radi pomagali osirotelim otrokom, onemoglim in starih, iz občutka osamljenosti in zapuščenosti v času, ko se zbirajo okrog staršev otroci z namenom, da se vsaj enkrat na leto skupno razveselijo in medsebojno obdarujejo.

Zbrane prispevke so predale članice OF, ki so jih zbrale, Mestnemu ljudskemu odboru in sicer:

Prejac Antonija je zbrala 2460 din. Čevljarska zadruga je prispevala par gojzarc št. 38. Zega Elizabeta je zbrala na Zg. Bregu 2000 din. Bratinski Franja in Ormoški rajon 2000 din. Kosec Marija v Brstju 1885 din. Kostanjevec Marica v Prešernovi ulici 1480 din. Kocmut Karolina na Srbskem trgu 1580 din. Prejac Justina v Lakovni ulici 1230 din. Osterman Pavla na Kvedrovem trgu 1260 din. Hrženjak Nežica na Sp. Bregu 1000 din. Vodopivec Irma na Turnišču 1000 din. Kozenburger Martin v Sodincih 780 din. Vogrinc Marica na Vičavi 1010 din. Kristanič Elizabeta na Vičavi 570 din. Krapša Terezija v Krčevini 1035 din. Zolnir Ivan na Ljutomerski cesti 1533 din. Struel Simon v Rabelčji vasi 410 din. Brunčič Marija v Volkmarjevi ulici 705 din. Zbrano pa je še več manjših zneskov.

Zgraditev družbenega gospodarstva v naši državi bo sčasoma izboljševala življenjske pogoje osirotelih otrok in onemoglih starcev da ti ne bodo potrebni dodatne pomoči od ljudstva samega, ker jim bo družba delovnih ljudi omogočala redno življenje ter dostojno praznovanje vseh družbenih praznikov. Dotedanja pomoč ljudstva pa jim je dokaz, da jih to ne pusti zaostajati po načinu življenja, če že zaostajajo po svojih fizičnih močeh in sposobnostih in če jim doseženi življenjske prilike niso dale možnosti, da bi tako živeli, kot so jim želeli v vojni ali drugače padli starši ali svojci.

R. J.

Kulturno prosvetno delo na Humu pri Ormožu se je začelo

Dne 18. nov. 1949 se je vršil ustanovni občni zbor IZUD v osn. šoli na Humu.

Tov. Pišek Lovro je obrazložil pomen IZUD in prikazal dosežanje uspehe kulturno-prosvetnega dela posameznih množičnih organizacij. S podrobno analizo je dokazal, da vsled prevelike razcepljenosti ni bilo doseženo, kar je bilo v načrtu v kulturno-prosvetnem delu posameznih organizacij. Predlagal je, da se za šolski okoliš Hum ustanovi IZUD. Navzoči so predlog z odobranjem sprejeli ter se takoj vpisali za redne člane.

Za predsednika je bil izvoljen tov. Kukec Ludvik iz Huma, ki je istočasno predsednik OF Hum in obenem tudi najstarejši obiskovalec izobraževalnega tečaja. Izvoljen je bil upravni in nadzorni odbor IZUD Hum.

Po sklepu občnega zbora so se ustanovile tudi sledeče sekcije:

Knjižnica & čitalnica — vodja tov. Vtičar Slava; Igralska skupina — vodja tov. Pišek Lovro; Instrumentalna skupina — vodja tov. Zadravec Pavel; Izobraževalni tečaj — vodja Pišek Lovro.

Dne 22. nov. 1949 je bil pričetek izobraževalnega tečaja. V tečaj je vpisanih 28 tečajnikov, katerega po večini tudi redno obiskujejo. Tečaj se vrši 2 krat tedensko. Tečajniki so iz vrst LMS, OF in gasilcev. V obiskovanju tečaja se je posebno izkazala mladina iz Huma in Loperšic, dočim mladina iz Frankovec se ni domlela potrebe novega časa.

Predavanja vodi tov. Pišek Lovro, šol. upravitelj in tov. Ivanuša Pavla, učiteljica na Humu.

Razen tega se pripravila uprizoritev komedije »Krapic — Ingolič«.

Zaželjeno je, da se vključijo v izobraževalni tečaj še ostali, predvsem mladina, ki stoji še ob strani, ter tako doprinese s svojim delom in izobrazbo izgraditvi lepše bodočnosti — socializma.

I. P.

Zelenjadni odsek Potrošniške zadruge je znatno pomagal pri preskrbi z zelenjavo in sadjem

Med trgovske obrate Potrošniške zadruga v Ptuj spada tudi zelenjadni odsek v Slomškovi ulici.

Dnevno so prihajale v Ptuj dopoldne delavske in nameščenske žene na trg po zelenjavo in sadje. Včasih so prišle zastoni, drugič prepozno. Če je bilo slabo vreme, so izostajale prodajalke. S tem je izostalo vse, kar žene včasih prinesejo na trg. Toda vsaki dan potrebujejo zelenjavo in sadje otroci in odrasli, stari in bolniki, vsaki dan je treba živeti, kupovati na trgu in pripravljati.

Potrošniška zadruga v Ptuj je sprejela 1. junija 1948 predlog svojih članov. Odprla je zelenjadno poslovalnico. Prevzela je obvezo, da bo oskrbovala mestno prebivalstvo z zelenjavo in sadjem ne glede na založitev trga z enakimi predmeti in ne glede na cene, ki veljajo za prosti trg. Zadrugi ne gre za dobiček, temveč za to, da imajo potrošniki, česar kot posamezniki ne bi mogli nabaviti v prostem ali službenem času neposredno od proizvajalcev. S tem je bilo odpravljen vprašanje, kaj naj napravijo gospodinj, ki ne morejo dopoldne na trg. Zadruga ima poslovalnico odprto tudi dopoldne, zato je mogoče nakup tudi v popoldnevem času.

Po poltrigletnem poslovanju ima zelenjadni odsek Potrošniške zadruge vidne uspehe. Poslovodkinji tov. Bratinovi in upravnemu odboru zadruga je treba priznati, da sta posvečala nabavi zelenjave in sadja znatno pozornost. Priznati pa je treba tudi to, da bo nujno v prihodnjem letu ustvariti še več povezave s pridelovalci in založiti poslovalnico z zelenjavo in sadjem tudi v času, ko zelenjave in sadja drugje ni mogoče nabaviti. Vagoni pretovornega, pretehtanega in razprodanega krompirja in drugih pridelkov so dali osebim poklovalnice dovolji prilike za izžiranje svojih sil. Ob takih prilikah so tudi najpriaznejše prodajalke bolj kratkobesedne. Včasih izgleda, da so stranke nepriazne, drugič pa uslužbenici.

Da so imeli potrošniki od zelenjadnega odseka mnogo, dokazujejo sledeče številkje o prodaji pridelkov:

Do začetka decembra t. l. je bilo letos prodano potrošnikom članom zadruga 194.237 kg krompirja, 22.331 kg jabolk, 16.435 kg paprike, 12.587 kg čebule, 10.816 kg salate, 14.084 kg hrušk, 8678 kg paradiznikov, 8503 kg kumarov, 6744 kg zelja, 3780 kg česni, 3549 kg breskev, 1865 kg grozdja, 1052 kg sliv, 960 kg

POZIV POSESTNIKOM OROŽJA

Vsi, ki imajo orožne liste, so dolžni po 16. čl. zakona o posesti in nošenju orožja (Uradni list LRS št. 33 z dne 25. oktobra 1949), vložiti prošnje za podaljšanje veljavnosti svojih orožnih listov. Orožni listi, ki so bili izdani na podlagi dosedanjih predpisov, prenesha o veljati 31. decembra 1949 ne glede na to, za koliko časa so bili izdani. Rok za vložitev (ter prošnje) poteče 1. januarja 1950. Prošnje (pismene) je nasloviti na pristojna okrajna (oriroma rajonska) poverjenstva za notranje zadeve ter jih oddati izključno na tistih postajah NM, na območju katerih prosilci prebivajo. V teh prošnjah mora, o brezpogojno navesti sledeče podatke:

1. Ime, priimek, datum in kraj rojstva;
2. kraj svojega prebivališča (t. i. stalnega bivališča);
3. opis svojega orožja ter pri tem označiti model, kaliber in tovarniško številko orožja;
4. registrsko število svojega orožnega lista in naziv orožna ljudske oblasti k. i. e. orožni list izdal.

Posestnike orožja, ki po dosedanjih predpisih še niso zaprosili za izdajo orožnega lista in dejansko sploh še nimajo dovoljenja za posest in nošenje orožja, pozivamo, da morajo po 15. čl. zakona o posesti in nošenju orožja, to orožje brezpogojno prijaviti in sicer vsaj do 25. decembra 1949. Pripominjamo, da istočasno s prijavo lahko tudi zaprosijo za izdajo dovoljenja za posest in nošenje tega orožja. V prijavi morajo prijavitelji navesti iste podatke, kot so navedeni v točkah 1., 2. in 3. prejšnjega odstavka Námesto 4. točke pa morajo natančno opisati okolnosti, kako so prišli do orožja. Te prošnje naslovijo na iste organe kot prosilci za podaljšanje veljavnosti orožnih listov ter jih oddajo prav tako izključno na tistih postajah NM, v katerih območju prebivajo. V primeru, da prijavitelj orožja želi istočasno še dovoljenje za posest in nošenje orožja (t. i. orožni list), naj to navede v posebni prošnji, ki jo prilži prijavi.

Pripominjamo, da morajo biti tako prošnje za podaljšanje veljavnosti orožnih listov kot tudi prošnje za dovoljenje za posest in nošenje orožja — orožne liste (za orožje, ki ga nanovo prijavljajo) kolkovano in sicer:

- a) 10 din za vlogo prošnje;
- b) 50 din za taksiranje orožnega lista, ki ga bodo pristojni organi izdali za leto 1950. To v primeru, če posestnik orožja poseduje samo 1 komad. V primeru pa da gre za izdajo orožnega lista za več komadov orožja, pa se taksira vsak nadaljni komad še po 50 dinarjev posebej.

Opozarjamo, da sta roka za vložitev prijav in prošenj razmeroma zelo kratka (in zapadeta za prijave že 26. decembra 1949, za prošnje pa 1. januarja 1950). Zato naj vsi posestniki orožja (prijavljene in neprijavljene) pohite z izpolnitvijo dolžnosti, ki jim jo nalaga novi zakon o posesti in nošenju orožja.

Iz pisarne ministristva za notranje zadeve LRS

IZPOLNILI SO PLAN

Kolektiv gradbenega podjetja »Dunav« v Beogradu, ki je do Dneva republike izpolnil svojo letno proizvodno nalogo s 101%, je z dobro organizacijo obdržal za delo čez zimo 80% delavcev. Čez zimo bodo delali na sedmih večjih objektih. Doslej so postavili že tri zgradbe, ki so jih pokrili, kar bo omogočilo neovirano delo preko zime. V borbi za izpolnitev plana se je izkazal predvsem t. i. r. mojster Alojz Mazetič, ki z uspehom prenosa svoje strokovno znanje na ostale delavce. Vasilije Tasič, ki dela kot zidar — večkratni udarnik stalno po novem načinu zidanja, povprečno presega norme za 200%, mladinec Djordje Gučevski, zidar na zgradbi Veterinarske fakultete, pa že od septembra dalje izpolnjuje dnevne norme z 280%.

Fizkultura

TD »Sloga« v Ormožu je začela pred kratkim graditi novo modernog keglisče, ki bo eno najlepših v Mariborski oblasti. Na tem keglisču se bodo lahko igrali tudi prvenstvene tekme. Fizikulturniki »Sloga« so se obvezali, da bodo zgradili keglisče do 1. februarja. Vsak dan marljivo delajo. Največ dela bodo opravili z udarniškim delom. Tov. Gaberc Franče kse je najbolj izkazal. On tudi vodi organizacijo dela. Člani kegljskega odseka z veseljem pričakujejo otvoritev novega kegljskega, kjer se bodo lahko pomerili z najboljšimi klubi v Sloveniji. TD »Sloga« ima v svojem odseku par dobrih kegljčev, ki so dosegli že dobre rezultate na raznih tekmovanjih. Tako so na primer sodelovali leta 1947 na turnirju v Varaždinu, kjer so se pomerili z najboljšimi kegljčarji Varaždina in Zagreba. Na tem tekmovanju so dosegli dobre rezultate in so bili tudi nagradi. Pomerili so se tudi večkrat z »Elektro« iz Varaždina, zabeležili so 4 zmage in en poraz. Za te dobre uspehe moramo vsekar pohvaliti tov. Gaberca, Horvata, Kukeca, Zidariča in Likavca.

TD »Sloga« razpolaga z dobrimi kegljčarji, ki bodo marsikateremu društvu zelo trd orehi.

Jo.

OBVESTILO

Kdor je našel 15. decembra t. l. na cesti od Dobrave do postaje Ormož žepno uro brez stekla, naj jo odda proti nagradi v upravi »Naše delo« v Ptuj. Z izdajo ure je oškodovan dljak IV. razreda gimnazije v Ptuj.

Prodaj pod ugodnimi pogoji 5 mesecev starega psa volčjaka. Naslov v upravi lista.

Dopisujte v „Naše delo“

DRUŠTVO ESPERANTISTOV V PTUJU JE IMELO PREDAVANJE

Člani in tečajniki Esperantskega društva v Ptuj so imeli 15. decembra t. l. na MLO v Ptuj predavanje v počastitev 90-letnice rojstva dr. L. Zamenhova, začetnika pomožnega jezika Esperanto. Udeleženci predavanja so si tudi ogledali esperantsko pošto, ki jo prejema društvo iz raznih držav, ki podpirajo širitev jezika Esperanto.

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Pri pitanju prašičev je treba paziti na ekonomičnost krmil

Dipl. ing. Zorec Egon

Če hočemo pitati prašiče na gospodarski način, moramo imeti pred očmi dvoje: cilj ekonomičnosti in račun rentabilnosti. Pri prvem stremimo za tem, da s čim manj hrane v čim krajšem času dosežemo pri prašičih čim večji prirastek na telesni teži, torej čim več kvalitativnega mesa in masti. V drugem pa stremimo za pravilnim razmerjem (čim ugodnejšim) med vrednostjo krme (prvenstveno krepke), vrednostjo mladih prašičev, in vrednostjo pitanih svinj.

Povprečno vzeto je za prirastek 1 kg žive teže potrebnih 5 kg krepke krmne mešanice (85% žitnega zdroba in 15% beljakovin). Rentabilnost pa dosežemo za prirastek 1 kg žive teže je potrebnih 3,5 do 4 kg škrobne vrednosti. Kaj je prava zgradba škrobne vrednosti? Pod tem izrazom razumemo vrednost nekega krmila v pogledu tvorjenja masti v primeri s čisto škrobno moko. Ječmen ima škrobno vrednost 72 ali 83 (svinija izkoristi krmno 30 do 33% bolje kakor vol), kar pomeni, da predstavlja 100 kg ječmena pri tvorbi masti prav toliko vrednost kot 72 ali 83 kg škrobne moke. Iz 1 kg škrobne moke se tvori okrog ¼ kg masti iz česar sledi, da 100 kg ječmena 72 odst. dno 83,4 — 18 kg tvor 20,7 kg te-

lesne masti. Škrobna vrednost je torej merilo za medsebojno primerjanje vrednosti različnih krmil. Na podlagi tega je možno izračunati tudi, kako drag je 1 kg škrobne vrednosti v raznih krmilih (škrobna vrednost je izračunana za vsa krmila).

Razumljivo je, da je prvi predpogoj za rentabilnost pitanja poleg krme in nege predvsem zdravje živali ter dednost dobrih lastnosti za pitanje. V naših krajih imamo pasme, s katerimi lahko dosežemo lepe uspehe. Med njimi so: nemška oplemenjena, štajerska bela, jorkširci ter mangolica, ki je izredno dober producent masti.

Pri pitanju prašičev zasledujemo torej cilj pridobitve mesa in masti. Po približno treh mesecih starosti prašiče razdelimo, kakor pač usmerimo rejce. Prve začnemo takoj pitati, z drugimi pa gremo na pašo. Znano je, da je pašna za mlade živali velike važnosti (sonce, zrak, gibanje). Za svinje je najboljša pašna na detelišču, na črni detelji z laško ljulko. Računamo, da 1 ha pašo zadostuje za 10 do 15 kom. prašičev v starosti od 3 do 6 mesecev. Onim prašičem, ki jih začnemo po šestih mesecih pitati, dodajamo poleg pašne še beljakovine. Deteljno pašo zelo vredno živila za mast, z druge

strani pa ima vpliv na povečanje sposobnosti pitanja. Svinje, ki jih čez poletje pasemo, se lahko in poceni spitaio. Take svinje rade žo, ker se z uživanjem balastne hrane poveča prebavni trakt ter, je takorekoč ves prebavni aparat pripravljen k večji aktivnosti in zato lažje prebavlja hrano. To je posebno važno tam, kjer se za pitane ne uporabljajo krepka krmila, temveč samo pridelana krmila (krompir, repa, pesa). Če pa pašna ni mogoča, je treba svinje na vsak način spustiti vsaj na tekališče, da se razgibljajo in da dobijo dovolj svežega zraka. Lahko pa pašo nadomestimo s krmiljenjem zrezane zelene krme — detelje — lucerne, kar seveda pomenjuje pitanje, obenem pa zboljša kvaliteto mesa. Poskusi so pokazali, da pridobi svinja na pašo dnevno 333 gr telesne teže, s krmiljenjem z zeleno krmo v hlevu, pa le 277 gr.

Zelo važen je prehod od pašne na krmo v hlevu. Ta prehod naj traja vsaj en teden, ker nagel prehod povzroča lahko velike motnje v prebavi, večkrat tudi strupeno obolenje srca. Bolezen se po zunanjih znakih česte zamenja z rdečico, vendar je med to boleznijo in rdečico razlika. Pri rdečici je utrip srca povečan, pri tej bolezni pa je obratno.

Velike važnosti je, da dobe mlade živali v zadostni meri beljakovine, ker so te osnovne važnosti za rast ter tvorbo mesa. Za mlade živali uporabljamo one, v katerih je razmerje med beljakovini in ogljikovih hidratov (2:1) ali 2:1,5 ali 2:2,5 in se polnoma veča. V začetku je krma v razmerju 1:1, v prihodnosti pa 1:1,2 (za

del beljakovin in 12 delov ogljikovih hidratov), ker vemo, da se iz beljakovin tvori meso, iz ogljikovih hidratov pa mast. Iz tega sledi, da je negospodarsko, če pri krmiljenju za mast preveč uporabljamo krmila z beljakovinami, ker so ta draga in ker se ne izkoristijo popolnoma. Neekonomično pa je tudi, če pitamo mlade svinje z ogljikovimi hidrati, ker tudi ne izkoristijo ogljikovih krmil do čela, dokler rastejo. Za mastne pitance je najbolje vzeti svinje v starosti okrog enega leta. Pri teh rabimo visoko prehrabno razmerje 1:10 ali 1:12.

Nekateri trdijo, da dolge svinje bolje uspevajo, da torej bolje izkoristajo krmo kakor kratke. V sev. evropskih deželah so izvedli vrsto poizkusov v tem in prišli do zaključkov, da 93 cm dolga svinja porabi za 1 kg prirastka 3,22 krmnih edinic, svinja pa, ki ima dolžino 87 cm, 3,41 krmnih edinic. Ena krmna edinica je enaka 1 kg ječmena srednje kakovosti ali 0,70 kg škrobne vrednosti. Vidimo torej, da kratke svinje porabijo več krmnih edinic kakor dolge, da torej imajo večjo sposobnost za tvorbo masti, kakor dolge in da mastne svinje porabijo več krme za 1 kg telesne teže kakor suhe.

Čim starejše so svinje, tem več krme rabijo. Pri 5 mesecih starosti rabj svinja ves dan 3,27 krmne edinice, pri 7 mesecih 3,54, pri 8 mesecih pa 4,11 krmne edinice.

Najvažnejše krmilo za svinje je v naših krajih krompir. Datema za kuhanega ali parjenega, nikakor pa ne surovega. Dakega je pokazalo, da je krmiljenje s